

Fort Łapianka odzyska dawny blask

2019-10-22

Zarząd Budynków Komunalnych w Krakowie rozpoczyna kolejny etap rewitalizacji fortu nr 52a Łapianka/Jugowice, po zakończeniu której ten historyczny obiekt będzie pełnił funkcje Muzeum i Centrum Ruchu Harcerskiego oraz ogólnodostępnych terenów zielonych.

- W 2008 r. rozpoczęliśmy prace w forcie Łapianka. 11 lat później jesteśmy coraz bliżej tego, aby fort był miejscem upamiętniającym ruch harcerstwa, ale także miejscem przyjaznym mieszkańcom, gdzie będą działały instytucje dla młodzieży – mówił Bogusław Kośmider, zastępca prezydenta Krakowa ds. obsługi mieszkańców.

Dotychczas wykonany został remont zabytkowego budynku koszar i kojca bramnego oraz rewitalizacja znacznej części terenów zieleni forteczne, w tym fosy i stoków wałów.

Komisja Architektury Militarnej Polskiego Komitetu Narodowego Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków ICOMOS-POLSKA, czyli najwybitniejszych w kraju znawców architektury militarnej, po przeprowadzonych w 2018 r. badaniach, oceniła działania Gminy Miejskiej Kraków w obrębie fortu 52a Łapianka, jako rokujące najlepiej, jeśli chodzi o integralność obiektów fortyfikacyjnych w chwili uruchomienia ich funkcji kulturalnych i społecznych.

Komisja oceniła działania Gminy Miejskiej Kraków na rzecz wykorzystania wartości wielkiego zespołu zabytkowego dawnej twierdzy za właściwe, wynikające wprost z pierwszej w kraju uchwały o zintegrowanej ochronie zabytków dawnej twierdzy pierścieniowej – uchwały Nr CXIX/1294/06 Rady Miasta Krakowa z dnia 25 października 2006 r. o nazwie „Ramowy program ochrony i rewitalizacji zespołu historyczno-krajobrazowego Twierdzy Kraków”. Członkowie komisji ocenili prace m.in. przy forcie Łapianka bardzo pozytywnie, stawiając starania Krakowa o przywrócenie fortyfikacjom świetności i nadanie im nowych funkcji za wzór dla innych miast.

Wykonane dotychczas prace finansowane były ze środków Gminy Miejskiej Kraków, Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa, a także ze środków Unii Europejskiej. Łączny koszt tych prac to ponad 6 mln zł, z czego prawie 4 mln zł pochodziły ze źródeł zewnętrznych.

Warto przypomnieć, że fort Łapianka należał do najbardziej zniszczonych obiektów Twierdzy Kraków, na terenie którego przez wiele lat działały zakłady produkcyjne win owocowych. W tym czasie fort poddany został znacznym przekształceniom (przebudowy i nadbudowy zniekształcające historyczny układ budowli), zniszczeniu i degradacji.

Dzięki wykonanym dotychczas pracom udało się w znacznej mierze przywrócić historyczny wygląd fortu, a prace, które zostaną wykonane, pozwolą na jego wykorzystanie dla nowych funkcji: utworzenia i działania Centrum Ruchu Harcerskiego oraz ogólnodostępnego terenu zielonego. Zakres wykonanych dotychczas prac najlepiej obrazują zdjęcia obiektu wykonane przed rozpoczęciem remontu i obecnie.

Podczas aktualnego etapu rewitalizacji prace dotyczą przede wszystkim wykonania nowych pomieszczeń, w których możliwe będzie ulokowanie urządzeń i instalacji dla obsługi zabytkowego budynku koszar, a także funkcji wystawienniczej, konferencyjnej, magazynowej oraz zaplecza sanitarnego, a więc wszystkich tych funkcji i urządzeń, które są niezbędne dla działania nowoczesnego i prężnie działającego Centrum Ruchu Harcerskiego. Będzie tam można organizować wystawy, wydarzenia kulturalne, harcerskie i inne. Ponadto w aktualnym etapie prac, dokończone zostaną działania dotyczące rewitalizacji terenów zielonych.

Stworzenie odpowiednich warunków dla realizacji tych celów wymaga nowej powierzchni kubaturowej, dzięki której adaptacja zabytkowego budynku koszar dla nowych celów będzie możliwie mało inwazyjna. Wszystkie nowe pomieszczenia zostaną umieszczone pod ziemią w taki sposób, aby nie zakłócić historycznego układu fortu i przykryte zostaną częściowo zielonym, a częściowo szklanym dachem. Po zakończeniu inwestycji mieszkańcy Krakowa oprócz Centrum Ruchu Harcerskiego zyskają również prawie trzy hektary zrewitalizowanych ogólnodostępnych terenów zielonych, z których będą mogli korzystać jako miejsce spacerów i innych form rekreacji.

Wartość prac objętych umową z wykonawcą – firmą BUDMEX Sp. z o.o. z Nowego Sącza to przeszło 26 mln zł. Całość prac w ramach umowy planowana jest do wykonania w ciągu 24 miesięcy od dnia jej podpisania.

Prace są współfinansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego w wysokości przeszło 5 mln zł.